

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorági-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatali részét illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasabos petitsor térfogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Politika.

Mindenesetre meglepő lesz, hogy mi, kik évtizedek óta e szerény lap hasábjain a politikai élet mozgalmaitól távol tartva magunkat, egyedül a társadalmi és kulturális intézmények felvirágoztatása s e téren netalán tapasztalt bajok orvoslásaért küzdöttünk, — most e hangzatos szót tesszük lapunk élére.

Előre bocsájtjuk, hogy most sem akarunk politikával foglalkozni s csak társadalmi szempontból óhajunk a mostani helyzetről pár szót szólni.

Az országgyűlés fel van oszlatva, új választás küszöbén állunk. Az egész országban megkezdődött a harc, pártok pártok ellen, emberek emberek ellen szállnak sikra, hogy elveiket diadalra juttassák.

A sajtó is erős akcióba lépett, s a hírlapok a politika éles fegyverével vívnak szenvedélyes harcokat elveik mellett, s némelyik lap fennen hirdeti, hogy élesre fent kardokkal áll rést, hogy zászlójára irt elveit és eszméit diadalra juttassa.

Nekünk nem kenyerünk a politika, mi nem hangoztatunk zengzetes szavakat és nem akarunk fegyverrel küzdeni, vezércikkünkben nem hájászunk a páros viaskodás kétes dicsőségét; de óhajunk az, hogy hazánkat virágozzon és boldognak lássuk.

Párt szolgálatába nem állunk, nem is állhatunk, rajongó hivei vagyunk az igazi szabad iránynak és rajongunk a hamisítatlan függetlenség eszméjéért. Oly párt győzelemre jutását óhajtuk, — bármilyen politikai hitvallást követ is az, — mely nem hangzatos szavakkal, nem tüzes szónoklatokkal és nem éles fegyverekkel ígér minden lehetlent, hanem olyat, a mely tettel és erős akarattal lassan, de biztosan vezet drága hazánkat a boldogulás révébe.

Nem kell hangoztatnunk, általános a panasz, hogy hazánkban az utóbbi pár évtized alatt az ipar, kereskedelem és földművelés pangásnak indult, de tagadhatatlan az is, hogy a mai vezetőség nagy áldozatok árán is sokat tett és tesz,

hogy gazdasági viszonyainkat megjavítsa és lehetőleg virágzóvá tegye s ha pártatlan és igazságos bírálatot akarunk gyakorolni, el kell ismernünk, hogy a vezetőség eme jóakaratu támogatásának gyümölcseit a gazdaság több ágánál már észlelhetjük is.

A mi választó kerületünkben két párt áll egymással szemben, az egyik higgadt megfontolással, a másik szenvedélyes szavakkal és élesre fent kardokkal akarja zászlóját diadalra juttatni. Kétségtelen, hogy mindkét párt egy cél: a haza felvirágoztatása felé törekszik, tagadhatatlan, hogy mindkét pártot egy közös szent eszme, az igazi honszeretet vezérli.

Nem akarunk a választók meggyőzésére befolyást gyakorolni, nem célunk, hogy bármely irányban meggyőzésünket bárkire rá erőszakoljuk, de a polgárság nyugalma érdekében kötelességünk figyelmeztetni mindenkit, hogy politikai meggyőzésének higgadt megfontolásával lépjen a választási urna elé és ne szenvedélyvel s gyűlölettel lépjen a harcba, mert az ily választási szenvedélyes küzdelmek, míg egy részről a polgárság békéjét hosszú időre megzavarják, másrészt a társadalomra és a közgazdaságra bénítólag és károsan hatnak.

A szabadelvű párt jelöltje programbeszédében felkarolta a társadalmi kérdéseket, czélul tűzte ki a polgárság, a közgazdaság, az ipar, kereskedelem és földművelés érdekeinek előmozdítására törekedni, és amint mi őt ismerjük, — pedig igen jól s régóta ismerjük, mert mindig köztünk élt és lakik, — ő olyan ember, a kinek szavai nem pusztában elhangzó szavak, a kinek ígéretei nem pusztáiban frázisok s a ki jól ismervén helyi viszonyainkat s érdekeinket, — azokat legjobban fogja tudni istápolni, — hanem ha sikerülnie fog zászlóját diadalra juttatni, akkor teljes erejével, szíve egész melegeivel arra fog törekedni, hogy programját megvalósítsa és tett ígéreteit beválthassa.

Bármelyik jelölt kerüljön ki győztesen, meg vagyunk győződve, hogy mindenik a haza és

választó kerületének érdekeit fogja szolgálni, s mindaddig, míg ezt teszi, biztosan számíthat a mi jóakaratu támogatásunkra.

Végre még egy figyelmeztetést tartunk szükségesnek. Kérjük azon pártot, — bármelyik legyen az — mely legyőzötten kerül ki a választásból, hajtsa meg lobogóját a győztes előtt és ne folytassa az áldástalan harcot, ne zavarja meg a békét, mert az ily harcok hosszú időre megzavarják a polgárság nyugalma.

Jelszavunk higgadság a választás előtt, választás alatt és a választás után! És, hogy ugy legyen, őszintén kívánjuk!

Vármegye központi választmányának gyűlése. Ó császári és apostoli királyi felsége a folyó évi szeptember hó 5-én kelt legfelsőbb elhatározásával a jövő 1901—1906-iki országgyűlést, folyó évi október hó 24-ik napjára egybehívni méltóztatván, ehhez képest az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 56. §-ában foglalt rendelkezés alapján, a m. kir. belügyminiszter Ó méltósága által, az általános képviselő választásokra határidőül a f. évi október 2-ik napjától 11-ik napjáig bezárólag terjedő 10 napi időhöz tüzetett ki. — Az általános választások napjának kitűzése és a választással összefüggő egyéb törvényes intézkedések megtétele czéljából vármegyénk alispánja a központi választmányi ülést f. szeptember hó 21-ik napjának d. u. 2 órájára hivta egybe Rimaszombatba a vármegye székházába. Ugy halljuk, vármegyénk területén a választások határideje valamelyik közeli napra tüzetik ki, nem lehetetlen, hogy október hó 2-án fognak megtartatni.

Választók figyelmébe!

Most, midőn széles nagy Magyarországon mindenfelé megindultak, és itt-ott, mint városunkban is, vehemens erővel folynak a választási mozgalmak, — sok beszéd tárgyát képezi a „Választási bíráskodásról“ szóló XV-ik törvény-cikk.

Mindenfelé azt vitatják, hogy a korteskedésnél mit nem szabad cselekedni.

Időszerű tehát, hogy az előnevezett törvény-cikkel foglalkozzunk.

Ladnay csodálkozva emelte fel szép fejét, s kérdőn nézett nagy, világító szemével a Horvay szuró tekintetű szeméibe.

Ez megzavarta Horvayt, de nem akarta a játszmát elveszíteni s czinikus, elfojtott hangon folytatta:

— Igen, Gitta.

Nagyot villant a ragyogó szempár, hevesen felállt a dühtől, keserűségtől elfojtott hangon egész közel hajlva hozzá, mondta:

— Most még vendégem vagy!

Sápadtan elfordult tőle, odaszólt a kint ácsorgó inasnak:

— János, a nagyságos ur fogatni kíván.

Horvay egyedül maradt, ezt a játszmát ostobán vesztette el.

Aztán előállt a fogata, s pár perc múlva Ladnay a szobája ablakából látta, amint könnyű kocsijával a nyársfasoron továtunt.

Ladnay iszonyuan fel volt izgatva: maga előtt látta az egész életét, s tehetetlen düh fojtogatta; egyedül ő volt a hibás.

Es nem is kereste az okot máshol, de czélvesztetten, szinte öntudatlanul állt ott s képtelen volt gondolatot rendezni.

Tehát vége mindennek.

Tudta, hogy az asszony biztosítva van anyagilag, ha a szüleihez visszamegy; hisz vérző szívvvel adták a leányukat az ő bizonytalan kezeire és ő képtelen tovább ezt az illatos levegőt, a subogó selymet körülötte megtartani. Ismerte az asszony naiv lelkét, hogy nem ismer nélkülözést, bánatot, s hogy nem fog harcolni az élettel, ha barátságos uton is megalkudhat vele. És látta magát szegényen, elhagyatva, szeretetlenül.

Összeszorult a szíve, a torkát fojtogatta valami, s aztán két nehéz könyecsepp gördült végig szép arcán. Ez volt a temetés.

Mély sóhaj szakadt fel melléből, hátrasímitotta dus haját, csendesen az ajtóhoz ment s halkan benyitott.

TÁRCZA.

Elmult a nappal . . .

Elmult a nappal, éj van újra,
Az elfáradt nyugtot keres.
Tündéralom bontja ki fátylát
Az aluvó világ felett.

Nyugtot keres, megvíva harcát
A fájo szív, sebzett kebel.
Harczán ha hitét, ha reményét
Vesztette el, temette el.

Imát rebeg vágyón az éghez.
Ha titkos éjt magánosan
Fel-fel sohajt: ah, az imának
Büvös varázshatalma van!

Csodás világ, csodás az álom
Fényben úszó világa: benn
Alkot, teremt az éber lélek.
A bánat is alszik, pihen.

Megujul a kebel, megenyhül,
Elszenderül a fájdalom.
Elszenderül, mint csecsemő, halk
Dédélgető böleső-dalon.

A beteg szív talál nyugalmat.
Nyer új reményt, nyer új hitet.
Életre kel újra mit ébren
Elsíratott, eltemetett.

Kit bánt az élet, ki tűr, szenved,
Az elhagyott, a hontalan,
Hazát lel. Az álmok honja
Nincs szenvedő, boldogta' . . .

Jer édes álom, vár read, vár
Sok szenvedő; hol fellelé
Mit elveszite; lágy szeliden
Szójj álmat az alvó felé.

Borsody Béla.

Feltámadás.

Irtá: BARTÓKY MARISKA.

Ladnay izgatottan dobta le a kártyát; halvány volt; hosszú fehér ujjai idegesen igazgatták a tuczatot össze. Majd megszólalt rekedt, remegő hangon s szakadozva beszélt:

— Nem lehet tovább, itt a határ. Koldus vagyok. Segítenem kellett volna, de a lejtő meredek, nem bírtam megállni.

— Mi lesz velem holnap?! Eh, mit velem. Mi lesz Gittával?!

Hideg, keskeny kezével összeszorította lázas halántékát, mintha félt volna, hogy szétpattan mindjárt. Horvay egykedvűen rázta le a szivarja hamuját s merev szemekkel bámult maga elé.

Rideg, kiszámított tervvel dolgozott mindig, és sok ideje dolgozott, s most, mikor a mű kész, a lelke nem tud felujogni, meg van bénulva, álomlátó lesz s nem élvezzi a régi várt jelent.

Ahogy merőn, a kék füsttengerbe néz, nem a vergődő Ladnajt látja. Előtte az életvidor, boldog, elégedett gavallér ül s ott áll mellette az asszony, s gyerekes nyugalommal nézi, amint az ura kártyázik; finom, vékony ujjait belemélyeszi a Ladnay hullámos, sötét hajába, hanyagul a vállára hajlik s folyton kérdez valamit. Mig Ladnay mosolyogva inti szemével a hallgatásra.

Elkényeztetett, mosolygó asszony volt; magas, kifejtett, csak a szeméi árulták el, hogy gyerek. Mindene megvolt, nem tudta, mi „nincs“ s mi a „nem szabad“; kényelmes, édes, bájos asszony volt, ki csak boldogságra volt teremtve.

Látta maga előtt teljes, észbontó bájával az asszonyt, nőcsábító szépségben a férfit, s igazi boldogságukat.

És felébredt benne a vágy, boszu, irigység; keserű mosolylyal simította meg rövidre nyirt fakó haját, érdes bajuszát, s hanyagul vette fel a kártyát s osztani kezdett.

— Még nem vettél el minden, még egy tétel van.

Szabadságolás.

Hogy magát a törvényezikket itt részletesen ismertessük, arra semmi szükség sincs, és elégnék tartjuk, ha főbb vonásait ismertetjük csak.

Ennekelőtte a képviselőházat illette meg a választások fölötti bíráskodás, míg az új törvény értelmében azt a kuria gyakorolja csak. Érdekesebb a 3 §-ban felsorolt 27 eset, melyek fennállása esetében a kuria a választások érvénytelenségét mondhatja ki. E részletet itt közöljük:

„Érvénytelen a választás és így a m. kir. kuria által megsemmisítendő, ha a jelölt nem volt választónak összeírva s így nem is volt választható; ha a választó fenyegetéssel vagy valami előny elvonásának kilátásba helyezésével szavazásra vagy attól való tartózkodásra kényszerített; ha a választókat etetés, itatás által nyerte meg a jelölt; ha a hatóságok rendeletei elleni ellentállásra a választókat nyilvánosan felhívta; ha a jelölt osztályok, nemzetiségek vagy hitfelekezetek elleni gyűlésekre, vagy a magyar állam közt fennálló államközösség ellen, végre annak területi épsége, vagy a tulajdon és házasság jogintézménye ellen izgatott; ha a képviselő a választást megelőző három hónapon belül a vallás szertartásainak végzésére rendelt helyiségben vagy a vallásos jellegű gyűlekezeten a választás eredményének befolyását célzó nyilatkozatot tett; — ha abból a célból, hogy egy vagy több választó ő reá szavazzon, vagy hogy a szavazástól tartózkodjék; az egyházi kegyeszekben való részesítésére tett ígéreteit, vagy egyházi fenyték alkalmazásával, vagy a kegyeszek elvonásával avagy túlvilági büntetéssel fenyegetett; ha közhivatalnok olyan választónak, ki az ő hivatali alárendeltje, arra nézve, hogy mely jelöltre szavazzon, vagy hogy a szavazástól tartózkodjék, utasítást adott; ha a csendő, rendő és fegyveres erő közreműködése nem a csend és rend fenntartása és a választói jog szabad gyakorlásának oltalma érdekében, hanem más célból, nevezetesen a választók felszólítására, összegyűjtésére vagy fedezet alatti szállítására a végből vétetett igénybe, hogy azok választói jogukat gyakorolják, vagy hogy a választási székelyen megjelenjenek, vagy az ottani megjelenésben akadályoztassanak; ha a választók a választás helyén a kellő időben való megjelenésben gátoltak; ha a választási elnök hivatalos hatalmával visszaélt s e törvény intézkedéseit figyelmen kívül hagyta.”

A vesztegetést, az etetést, itatást az új törvény erős beszámítás alá veszi.

Feltűnő nagy büntetést szab az új törvény arra a kerületre, melynek választását a bíráskodást végző kuria semmisnek nyilvánítja és ez a kerület az új választások alkalmával vesztegetésnek volt kitéve. Ugyanis az ilyen választókerület nem választhat képviselőt az időnyre, minek következtében természetesen guny tárgyává válna.

A kuria a választáshoz hivatalos közeget küld ki az ellenőrzés gyakorlása végett is, ha egy ily hivatalos közeg mulasztása folytán lett érvénytelen a választás, úgy azt a bíróság 4000 koronaig terjedő pénzbírsággal sújthatja.

Amint láthatni ezekből, az új bíráskodási törvényezik a legerélyesebben foglalkozik a választáson előforduló visszaélésekkel. Egyes passzusában világosan látni az intést, mely különösen a templomi szószékről hangzó politikai irányzatokat illeti.

Figyelmeztet, hogy a túlvilági büntetésekkel, lelki pressziókkal a népet befolyásolni nem szabad. Hogy aztán ez az üdvösnek látszó törvény mennyire fogja a választások tisztaságát eredményezni, majd meglátjuk.

Ott ült az asszony a kandalló mellett, a pamlag sarkában; lábait felhuzta, mintha fázna, pedig a meleg levegőben csipkés, fehér pongyoláját a nyakánál szabadon hagyta.

Egy könyvet tartott a kezében, de látszott, hogy nem figyeli, amit olvas.

Mikor észrevette, hogy az ura az ajtónál nézi, nem mozdult meg, csak ragyogó szeme, hívó tekintete árulta el, hogy őt várta.

Ez egészen közel jött hozzá s leült lábaihoz.

Az asszony már tovább nem állta, eldobta a könyvet, felemelte karjait, melyekről a bő pongyola csipkés ujjja egészen visszaesuszott, s átölelte a férfi nyakát, megcsókolta arcát s csak akkor szólalt meg:

— Jó vagy, mert már bejöttél. — s kezdte újra a fogadtatást; akkor már Horvay volt jó, mert elment.

Csak mikor már másodszor mosolygott a férje szemébe, akkor vette észre annak megdöbben, zavart tekintetét.

Odahajolt a vállára s hizelegve dörzsölte puha barnosonyos arcát az ura arcához.

Nagy szeméi tisztán elárulták a kérdést, mit az ajk még nem mondott ki.

Ladnay magához szorította az asszonyt, mintha félt volna, hogy jön Horvay s asszott karjaival elveszi tőle ezt az édes, gyönyörű asszonyt.

— Gitta, hallgass rám.

Az asszony felemelte rá nagy, barna szeméit, olyan volt, mint egy megriadt őz.

Erősen odaszorította fejét a férfi nagy vállához, s csak suttogva mondta: — hallgatlak

Erezte, hogy valami iszonyu történt; Sándor nem volt még ilyen soha. Önkénytelenül megriadt s hallotta mindkettőjük szíve dobbanását, amint a férfi folytatta:

— Gitta, én nagyon szeretlek téged . . .

Az asszony megmozdult, — hisz ezt régen tudta, — de a férfi karjai erősen tartották.

— Mert szeretlek, őszinte leszek hozzád. A viszonyok úgy alakultak, hogy a tavasszal innen el kell

Az a több ezer főre menő katonaság, mely néhány nap előtt városunkból és környékéről eltávozott, de az ország más vidékeiről is a hadgyakorlatok befejeztével állomáshelyeikre visszatérő ezredek legénysége, részben utolsó szolgálati éveit fejezte be a mostani hadgyakorlattal s a mint visszaérkeztek a kaszárnyába, melyből oly sokszor kívánczolt vissza, a sok esetben igen messze fekvő, falujabéli kis házikóba, — feleserélt az egyenruhát előbbi polgári öltönyével s az oly rég óhajtott szabadságos könyvvel vígan indul haza, bucsút mondva a visszamaradó bajtársának.

Régóta számlálgatták már ezek a napokat, sokan még az órákat is, a melyek az indulás perczéig hátra voltak és még azok is, a kik szinte érzékellenül túrték a gyakran alig elviselhető fáradalmakat, a kénytelen fegyvellemmel járó szigorúságot, örömtől dobogó kebellet lépnek ki a kaszárnya ajtaján, a melybe legfeljebb egy egy rövid fegyvergyakorlatra kell ezután még visszatérniük.

Három év alatt sok csak alig hallott valamit otthonáról, hozzátartozóiról; a kiknek nem volt módjuk, alkalmuk egy-egy sátoros ünnep alkalmával pár napra hazamenni, még a falujabéli arczára is csak elmosódottan emlékeztek, és siet, hogy mielőbb haza érjen övéi közé, a hol talán egy barázda-földje, egy roskadozó vaskója sincsen, de a hova gyermekkori emlékei kötik, a hol rokonok, ismerősök fogadják és a hol a viszontlátás örömei között a mult fáradalmait is halványabb színben, a katonaelet csillogó oldalai ragyogóbb világításban tűnhetnek fel előtte, de valahányszor erre gondol, erről beszél, mindig megnyugvással mondja utána: csakhogy már vége van.

Mert a miből az egyszerű, mezitlábú gyermek csak a csillogó egyenruhát, ragyogó puskát, kardot, forgós csákót látja s a mi után sokszor vágyakozik, a katonaeletből hazatértek már ismerik annak keserű oldalait is, a sokszor alig elviselhető fáradalmakat, az ellenmondást, sőt védekezést sem tűrő figyelmet és a legkisebb mulasztás után is bekövetkező büntetést, — a mivel a legdacosabb, rakonezátlanabb falurosszát is bárány-szelidségűvé formálják, a leglustább dologkerülőt is munkája rendes elvégzésére szorítják.

Es ha vannak is közgazdasági és egyéni szempontból hátrányai a katonaságnak, mert hiszen a legmunkabíróbb korában veszi el két-három évét minden arra alkalmas ifjunak, — az tagadhatlan, hogy igen sokra nézve olyan jó iskola az, melynek tapasztalatain egy józan, egy társadalomra, mint az egyénre nézve áldásos élet alapjai épülnek fel.

Mert ha valamikor, úgy katonaság alatt tanulhatja meg az a hazuról támogatásban nem részesülő, de otthonlét alatt ifjú erejében elbizakodott ember azt, hogy miként kell minden perczen készen állania kötelességének kifogástalan teljesítésére, miként kell minden dolgot pontosan elvégeznie, nem a jutalom reményében, hanem csupán azért, mert az kötelessége, melynek elmulasztása mindig rossz következményeket von maga után.

Es ha ezek a tapasztalatok nem is ellensúlyozhatják teljesen azt a hátrányt, mely az idő és munkavesztés által mindeniket terhel, mégis jut némi ellenszolgáltatás annak részére, a ki tapasztalataiból levonja a helyes következtetéseket, a ki megszokta a rendet és kötelességteljesítést.

S épen úgy, mint ujonckorukban dalolva indultak el a kaszárnya felé, dalolva térnek most onnan haza a szabadságot katonák, de ez a második dal mégis vigabban hangzik, nem érzik ki belőle a bánatot az otthon hagyott rokonok után, a bizonytalanság a reájuk váró ismeretlen sors felől, de a viszontlátás öröme és az elmult keserőségek emlékének megnyugtató tudata.

S az a kicsiny házikó, melyből egykor eltávoztak, tárt kapuval, az otthon hagyott rokonok ölelő karokkal várják őket; az elhagyott műhely, a letarolt határ várja a munkás kezeket, melyek most már saját javukra fáradsanak, munkájukkal saját jólétük alapját vetik meg és mozdítják elő.

T. I.
mennünk; valószínűleg messzire, mert ide nem jöhetünk vissza.

Visszaültette az asszonyt a kerevetre s tovább beszélt:

— Gitta, még soha sem beszéltem veled anyagi dolgokról, de megérted, ha annyit mondom, hogy koldus vagyok. Igen, koldus. Talán nem fogok rongyos ruhában járni, de nyomorultabb leszek a legszegényebb koldusnál. Elvesztettem mindenemet: nincs semmim és nincs senkim. Nincs senkim, mert nélküled kell élnem. Nem jöhetsz s nem jössz velem a nyomorúságba: te nem tudod mi a munka, s mi a nélkülözés; és én nem eszálom ha te nem is akard megtudni. El fogunk válni. Te felleled a kényelmet, a szeretetet, régi otthonodat, s talán nemsokára azt is, a mit én soha. És én elmegyek Isten tudja hová; talán nagyon messzire a hol dolgozni fogok; és onnan messziről is érezni fogom, ha te kárpótolva leszel ezért a mostani szomorúságért. És ha boldog leszel, nem kívánom, hogy gondolj rám. Lehetek elfeledve szeretetlenül, csak téged boldognak tudjalak: én imádkozom a te boldogságodért.

A fehér asszony halothaloványan, mozdulatlanul ült; tudta hogy ez így lesz, ha Sándor mondja.

A férfi elfulladt, nem birt beszélni; átölelte az asszonyt, lecsuszott a puha szőnyegre, ráborult az asszonyra, mintha egy szép halottat siratna.

Aztán felemelte a fejét, fájdalmas lemondással nézett az asszonyra, ki jégszoborként tekintett rá.

Ez a tekintet elmondta, hogy minden veszte van. A férfi hideg hangon folytatta.

— Igen, nekünk válni kell, az az út, melyen te haladsz, a boldog nyugalom útja, az én utam a küzdés s fáradság útja lesz, kietlen sivatagba visz, hol nincs verőfény, nincs boldogság, mert te nem leszel ott.

A jégszobor megmozdult, nagy szeméit elhomályosította feltörő könnyek zápora, mikor hevesen odadobta magát a férfi karjai közé s zokogva mondta:

— Ne üzz el magadtól, nagyon szeretlek!

Ez volt a feltámadás!

Képviselőválasztási mozgalmak vármegyénkben.

Alig néhány napja még, hogy az országgyűlés feloszlott s már megindult óriási mértékben a mozgalmas érdeklődés országszerte a képviselőválasztások körül. Lobogódszt öltött minden község; megindultak a találgatások, hol összőbb bogozódik, hol lazul a titok esomója: hol ki lesz a győztes? A választó és nem választó publikum általános érdeklődése egyuttal, igen természetesen legszorosabban s tán legszorogóbban a jelöltek keblében összpontosul a jövő iránt, mert bármily szép dolog is a többség bizalma, bármily komolynak tekintjük is egy országgyűlési képviselő megbízását, országszerte tapasztaljuk, hogy azok igen sokszor a véletlen koczka vagy a lényegen kívül álló körülmények játéka szerint épülnek fel.

Az országszerte megindult képviselő választási harcok előkészületei között örömmel konstatalhatjuk, hogy vármegyénkben, bár nem minden kerületben lesz egyhangú a választás, a több jelölttel bíró kerületekben is szép rend és tisztelet érdemlő hangulat uralkodik az egyes pártok között s óhajtjuk is, hogy ilyen maradjon az mindvégig.

Az egyes kerületekből jött értesüléseinket a következőkben ismertetjük:

A rimaszombati kerületben *Farkas Abrahám* szabadelvű párti jelölt érdekében nagy mozgalom indult meg, s úgy Rimaszombatban, mint a vidéken egyre sűrűbben leng zászlója. Városunk hivatalnok, kereskedő, iparos és birtokos osztálya közül számtalan küzd azon, hogy a szabadelvű párt jelöltje — a képviselői állásra nagyon is odaillő — *Farkas Abrahám* zászlója diadalra jusson; a jelenlegi politikai viszonyok mellett ez el is érhető, ha a vezetőség kitart és munkálkodik.

Farkas Abrahám e hét végén indul körutjára s amennyiben a szabadelvű párti választó közönség járasszerte határozottan több érdeklődést mutat a választások iránt ez évben, mint azt tavaly tette, e jelekből következtetve, győzelme iránti reménye nem is valószínűtlen.

Török Gyula függetlenségi és 48-as párti jelölt e hó 15-én tartotta meg programbeszédét Rimaszombatban a Szechenyi-kert fedett helyiségében nagy hallgatóság, de kevés szavazattal bíró választók előtt. Megválasztása érdekében szintén nagy a mozgalom.

A rimaszécsi kerület képviselő-jelöltje a köztisztelet és népszerűségnek örvendő függetlenségi és 48-as párti *Fáy István*, a kerületnek a most lefolyt cikluson át volt képviselője, e hó 15-én délután tartotta meg programbeszédét Rimaszécsen népes gyűlekezeten jelenlétében. Az ő megválasztása kérdéséhez nemrég fűződött kósza hír, hogy ellenjelöltje lenne, úgy látszik, eloszlott s egyhangú megválasztás elé nézhet.

A *jolsvai* kerület szabadelvűpárti jelöltje *Kubinyi Géza*, e kerület régi képviselője. A hír e kerületben is emleget ellenjelöltet, nem tudjuk milyen komolysággal. — Mi nem hiszszük!

Szentiványi Árpád a *kövői* választó kerületben a szabadelvűpárt jelöltje ellenjelölt nélkül. Megválasztásához semmi kétség nem fér.

Rozsnyón azonban, hol gróf *Andrássy Géza* szabadelvűpárti jelölttel szemben *Hódinka Tivadar* függetlenségi képviselő-jelölt áll szemben, jelentékeny küzdelemre van kilátás. Gömörvármegyének s különösen a rozsnyói kerületnek határozottan minden tekintetben előnyös volna, ha gróf *Andrássy Géza* választatna meg, s reméljük is, hogy a függetlenségi is magukba szállnak s egyhangú választás lesz *Rozsnyón* s megválasztják gróf *Andrássyt*!

A *putnoki* kerületben a népszerű s kedvelt fiatal volt függetlenségi képviselő *Putnoky Mór* eddig ellenjelölt nélkül áll. Kerületének minden községe annyira szereti, hogy bátran állhat a választás előtt, miből mint diadalmas egyhangúan megválasztott képviselő fog kikerülni. — *Putnoky f.* hó 15-én tartotta *Putnokon* az egész vidék élénk érdeklődése mellett tartalmas programbeszédét, fejtegetve a jelenlegi szomorú gazdasági viszonyok miként megjavítását, a munkásosztály föllendülésével kapcsolatban. Érintette a többi politikai kérdéseket is, miket a függetlenségi 48-as párt szempontjából bírálta. Több mint 600 választó előtt e lelkes és tartalmas beszédét a „Vám“ vendéglő előtti térségen mondotta el, mit lelkesen megélték. Ott volt *Putnok város* és a kerület e részének összes választó polgára. Délután a közszeretben álló képviselő választóinak tiszteletére uzsonna-vacso-

rát adott, hol számos beszéd hangzott el, életve a leendő képviselőt Putnoky Mórictot, Putnok városát s vidékét, választókat s a 48-as Kossuth-pártot — Az esti órákban a képviselő a „Közös”-be ment barátaival, hol a legnagyobb lelkesedés és jókedv mellett együtt voltak a késő esti órákig. — Mint halljuk, f. hó 22-én Tornallyán fogja programbeszédét elmondani, hol minden község képviselheti magát, hogy részt vegyenek leendőbeli képviselőjük ünneplésében.

A szomszéd Borsodvármegyéről a következőket olvassuk a „Borsodmegyei Lapok”-ban: „A dédesi választókerületben Szeless Ödön egy kiáltványt bocsátott szét s küldött meg a választó polgároknak, melyben ismételtlen kéri a bizalmat személye, s a támogatást elveit iránt. A szózat hidegen hagyta a közönséget, s azt, a mit czélozott, lelkesedést nem szült. A dédesi választókerület polgárai a rokonszenv sokkal tartósabb kötelékével vannak gróf Serényi Béla személyéhez fűzve, semhogy a politikai hangulat-keltésnek ez a módja hatásra számíthatna. Az ózdi és nádasdi vasgyárak alkalmazottjai szintén Serényi mellett foglaltak állást s így Serényi megválasztása, dacára a három-négy irányu jelölésnek, biztosítottan tekinthető.”

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Miniszterelnök sürgönye. A rimaszombati választó kerület szabadalvú pártjának nagygyűléséről üdvözlő táviratot küldött, — mint már megirtuk — Széll Kálmán miniszterelnökhez. A miniszterelnök szívélyes szavakkal köszöni meg a párt megemlékezését s a következő sürgönyt menesztette Molnár József elnök urnak: „Szíves üdvözlésnékért fogadják őszinte köszönetemet. Széll.”

Hegedüs miniszter Miskolczon. A miskolci kereskedelmi- és iparkamarát, f. hó 20-án d. e. 10 órakor Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter látogatásával megtisztelti, a kamara felhívja vármegyénket is, hogy ez alkalommal ott megjelenjen. — A miniszter e hó 14-én érkezik Miskolczra s hihetőleg 21-ig marad ott.

Igazgató ünneplése. Harminez éves tanári munkásságának évfordulója alkalmából a helybeli e. prot. főgimnázium igazgató választmánya legutóbbi ülésén meleg üdvözléssel fejezte ki elismerését az iskola jelenlegi buzgó igazgatója s lapunknak volt szerkesztője s ma is jeles dolgozó társa: Bodor István előtt. Mi is esatlakozunk az üdvözlőkhöz saját jókívánatainkkal, — adja az ég, hogy sokáig munkálkodjon a gymnasium s társadalom javára.

Állami tisztviselők mozgalma. A pénzügy-miniszter az állami tisztviselők országos kongresszusa alkalmából a következő körrendeletet intézte valamennyi alárendelt hatósághoz és hivatalhoz:

„Az állami tisztviselők országos kongresszusa folyó évi szeptember hó 20—23. napjaira tüzetven ki, felhatalmazom a ezimet, hogy az alkalmazásában lévő és az országos kongresszusra megbízottak gyanánt kiküldött tisztviselőknek feltétlenül, más résztvenni akarnak pedig a fenforgó körülményekhez képest engedélyezzen szabadságidőt a kongresszus tartamára.

Lukács s. k.”

Felülvizsgálat. A vármegyház építési munkálatainak felülvizsgálata, f. hó 16-án vette kezdetét. A felülvizsgálatot a miniszterium által kiküldött Brenner Vilmos műszaki tanácsos vezeti báró Brandenstein Ottó miniszteri számtiszt közreműködése mellett. A felülvizsgálat előreláthatólag 4—5 hetet fog igénybe venni.

Előléptetés. Szépen fejlődő és virágzó egy. prot. főgimnáziumunknak egyik kiváló tanárát s lapunknak több ízben volt felelős szerkesztőjét s ma is aranytollu belső munkatársát dr. Veres Samut az iskola fenntartó testülete szeptember hó 1-étől a 3200 koronás fizetési fokozatba léptette elő. Szívvel gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez.

Eljegyzés. Gróf Almássy Arthur kedves és bájos sógornójét Izsepy Ildát eljegyezte Araczký Márk miskolci máv. üzletvezetőségi hivatalnok. Őszinte üdvözlésünket fejezzük ki.

Ünnepély. Pongyelokon f. hó 1-én szép és lélek-emelő ünnepély folyt le. Ekkor tartották ugyanis a nyári gyermekmenhelynek, — melyet közmivelődési egyesületünknek lelkes és fíradhatatlan tiktára Váry János létesített az ottani ág. h. ev. lelkész Wallentinyi Aladár a magyarosodás lelkes apostolának közreműködésével — befejező ünnepét. Csupa lelki gyönyörűség volt hallanunk ezen, a multban veszélyeztetett helyen az apró gyermekek ajkáról szépen csengő magyar szót és dalokat — s látnunk a szebbnél szebb s pompásan folyó gyermekjátékokat. Az ünnepélyen megjelent Váry János, valamint az elnöklő lelkész halás köszönettel fejezték ki teljes elismerésüket és meglepetésüket a szép siker felett a menhely ifju vezetőjének Györy Erzsikének, a ki csak ez évben szerezte meg meg kiváló eredménnyel az óvónői képesítést s a tűzpróbát már is ily pompásan állotta ki. A kedves vizsgálaton, melyet vidám táncz fejezett be — a lapunk apraja, nagya résztvevő s városunkból is sokan megjelentek, — így a többi között ifj. Süteő István az egyesület lelkes barátja is. S mindannyian azon óhajjal távoztunk el, hogy vajha sikerülne a szuhai testvér-falu vezetőségével együttesen állandó kisdudor létesíteni.

Csoltói búcsú. F. hó 15-én népes búcsú színhelye volt Csoltó, a rozsnyói premontrendűek és világiak közül tömegesen jelentek meg, s valamennyien a vendégszerető dr. Szuhancz B. plebánus házában voltak szállva.

Gömörmegyei agarász-egylet versenye.

A gömörvármegyei agarászegylet folyó évi október hó 18-án és a következő napjain tartja Tornallya és vidékén nagy elegy-versenyt. Találkozás október hó 17-én este 6 órakor Tornallyán a kaszinó helyiségében. Nagy közönségünket ez uton is felhívjuk e verseny iránti érdeklődésre.

Tompa-téri munkálatok. A mily lázas gyorsasággal hozzá kezdtek a Tompa-tér burkolatának felszedéséhez és a mű-út elkészítéséhez, oly lassan halad a további munka a tér rendezésének. Elkészítették a tér csatornázását, kijelölték a járda helyét, szükséges volna tehát különösen ily lucosok időben, hogy mielőbb elkészüljön a gyalogjáró hely is. Véleményünk szerint még ez őszszel teljesen rendbe kellene hozni a tért, befásítva, hogy tavasszal illő helye legyen a készülődő nagy ünneplésnek.

Eljegyzés. Folyó szept. hó 15-én volt az eljegyzése Erdélyi Ilonának Kuhár Imre, helybeli posta-és távirahivatali tisztel, özv. Erdélyi Jánosné borbély-üzlet tulajdonosának, kedves és szép leányával. Gratulálunk.

Baleset. Sajnos baleset érte a mult héten, a bet-léri parkban Andrassy Géza gróf idősebb fiát, Károlyt. Bicziklijével száguldozott a parkban, midőn a rohanó gép valami kőhöz ütődve felborult. Az ifju gróf lezuhant róla. Lábán súlyosan megsérült, szerencsére azonban, már túl van a nagyobb bajon. Ágyát azonban egy időre el nem hagyhatja.

Házi mulatság. A polgári olvasóköri ifjusága — élén Schulhof Pál vigalmi bizottsági elnökkel — f. szeptember hó 28-án saját helyiségében táncmulatságot rendez, 1 korona belépti-díj mellett. — A kedélyesnek ígérkező mulatságra felhívjuk a szórakozni s táncolni vágyó ifjuság figyelmét.

Kinevezés. A kereskedelmi miniszter Radács Dezső posta és távirada gyakornokká nevezte ki és szolgálatra a helybeli posta és távirada hivatalhoz osztotta be.

Szolgabírói állás. A rozsnyói szolgabírói hivatalnál Dr. Hódinka Tivadar lemondásával megüresedett szolgabírói állás betöltésére erősen folytak a készülődések. Három jelölt pályázik: Kubinyi Zoltán sikeres végzett joghallgató, Diószeghy Dezső tb. szolgabíró, keleméri földbirtokos és Madarassy Iván tb. szolgabíró. Hogy ki lesz a győztes az a jövő titka.

A garami vasút. A vereskő—breznóbányai helyi érdekű vasut engedélyesei, Mandel, Quittner és Hoffmann budapesti cég azon kérelemmel fordult Zólyom vármegyéhez, hogy a tervezett vasut építési költségeihez járuljon hozzá 10000 koronával. E kérelemnek Zólyomvármegye helyt adott és a kért összeget megszavazta. — A vasut finanszírozása már biztosítva van és az építéshez valószínűleg már a tavasszal hozzáfognak.

Villamvilágítás. A villamvilágításból talán már mégis lesz valami! Mert ime, már maga a polgárság is sürgősen érzi annak szükségét. Legalább erre enged következtetni Varga Lajosnak, a polgári kör buzgó al-elnökének és társainak azon derék igyekezete, hogy házról-házra járva összegyűjtik a szükségesek égők számát. Most már, ha a lángok mennyisége össze van írva, hisszük, hogy az arra illetékes tényezők mindent el fognak követni, hogy Rimaszombathoz világosság legyen!

Utczák rendezése városunkban. Dicsérendő dolog a városi tanács és mérnöki hivatal azon munkássága, hogy alig 6—7 év előtt városunk majdnem minden utczáját ellátta a szükséges gyalogjáróval, — s most is azon munkálkodik, hogy a hol nincs, ott mielőbb ez létesíttessék. Lehet, hogy tévedésből — legalább azt legyen szabad gondolnunk — egy oly széles, ugyszólván Rimaszombathoz egyik legszeleesebb utczájának járdázását — mint a Kohary-utca — azonban kifeleadték a rendezésből. Felhívjuk figyelmét az illetékes faktoroknak, hogy a nevezett utca a város jól felfogott érdeke szempontjából is mielőbb rendezve legyen.

Átvonuló katonaság. Egy napig újból gyönyörködhettünk a katonaságban. Folyó hó 15-én, lefujva a gömöri hadgyakorlatokat, — Rimaszécs felől érkezett hozzánk a losonci 25-ik gyalogezred 1 zászlóalja Schöner Vilmos őrnagy vezénylete alatt, kik a régi megyeházán szállásoltattak el. Egy napot töltöttek köztünk s másnap reggel a győztes csapat — mert meg kell jegyezni, a hadgyakorlatoknál a honvédség fölénytel győzött a közösök fölött, e zászlóalj pedig a honvédség kiégésítésére volt kirendelve — dobszó mellett vígan masirozott hazafelé Losoncra.

Gömörmegyei agarász-egylet közgyűlése. Lelkes érdeklődés mellett tartotta a gömörmegyei agarászegylet közgyűlését folyó hó 15-én Tornallyán. Jelen voltak: Szeleczky Zoltán egyleti alelnök, Ragályi István pénztárnok, Tornallyai Zoltán, Szeleczky Dénes, Hámos Aladár, Kubinyi Géza, Szontagh Zoltán, Szentmiklóssy Béla, Fáy Antal, ifj. Hevessy László stb. egyleti tagok. Elnöklő alelnök tudomására hozta a közgyűlésnek, hogy az elnök akadályoztatása miatt annak megbízásából hívta össze a közgyűlést, jelenti egyuttal azt is, hogy gr. Almássy Anthur betegségére való hivatkozással titkári állásáról és Ragályi István pénztárnoki állásáról leköszöntek. Egyhangu lelkesedéssel közfelkiáltással a titkári állásra Ragályi István választotta meg, ki egyuttal felkérte és megbízta a pénztárnoki teendőket ideiglenes vezetésével. A közgyűlés, tekintettel azon buzgó és odaadó működésre, melylyel gróf Almássy Arthur titkári minőségben az egylet ügyeit munkálta, leköszönését sajnálattal tudomásul vette s az alelnököt megbízta, hogy gróf Almássy Arthurt jegyzőkönyvileg arról értesítse, miszerint az egylet iránt teljesített odaadó fáradozásáért halás köszönetet nyilvánította. — A folyó évben egy elegyverseny megtartását határozta el a közgyűlés, még pedig Tornallya vidékén, s ez október 18—19, esetleg folytatólag a következő napokon fog megtartani. Találkozási hely Tornallya október hó 17-én este a kaszinó helyiségében. — Megbízta a közgyűlés az alelnököt, hogy egy billikumot szerezzen be 600 korona értékig, mely az első díj nyertesének lesz átadva. A többi díj a tétek fele közt oszlik meg. — Gyepvezér Ragályi Kálmán diszgyepvezér mellé 17-én este lesz megválasztva. — Biráku megválasztottak: Hámos Aladár, Putnoky Mór, Farkas Zoltán és Fáy Antal. — Ezzel az érdekes gyűlés véget ért.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok a szerető rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik kedves unokám elhunytán érzett mély fájdalomunkat szíves részvétőkkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton kifejezett leghálásabb köszönetét Szöllösy István és családjának.

Változás a postautalvány kezelésében.

Mult számunkban már jeleztük, hogy október 1-től a postautalványok kezelésében változás fog beállani. A nagyközönséget ezen intézkedés annyiban érinti, hogy az Ausztriába szóló utalványok szága ugynevezett nemzetközi úrlapon adandók fel, mert a nem ily úrlapon kiállított utalványt a postahivatal vissza fogja utasítani. Az utalványokat könyvvél feladók figyelmeztetnek, hogy utalványukat, ha köztöltük külföldre menők is vannak, feladó könyveikbe külön csoportba vezessék be. Az utalványozási díjak nem változnak.

Műkedvelői színelőadás.

A tiszolci magyar kaszinó f. évi szeptember hó 21-én, — esti 8 órakor — táncszal egybekött műkedvelői színelőadást rendez ház alapja javára, mely alkalommal színre kerül: „A jó Fülöp”, vigjáték 3 felvonásban a következő szereposztással: Hernádi Fülöp Hosztek Ede Göth Mátyás Leskó Lajos Matild) leányai Schvarcz Jolán Klára) Lányi Irén Vathay Béla, Matild férje Cservenka I. Ottli, Béla nővére Wirker Emma Vardai Ottó Ivanyik István Adél, neje Hannák Mariska Déri Andor Longauer Géza Adolf, inas Lányi Ödön Maresa, szobaleány Müller Margit Helyárok: I—III. sor 2 korona 40 fillér, többi sor 1 korona 60 fillér, állóhely 1 korona. Vidéki vendégek elszállásolásáról a rendezőség gondoskodik. — Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Paradicsomi csendélet.

Az Erzsébet-téren most naponta felvonulnak a zöldséges kofák és kiterítik az idei bő zöldségtermést szeméink legelgetésére és orruk bosszantására. Tegnap reggel két kofa a közönség mulattatására egy kis tornaversenyt is rendezett, amennyiben a szép piros paradicsomalmakat egymás fejéhez hajigálták. Az idegen kofákat rendőrségünk szíves figyelmébe ajánljuk.

Véka alá rejtőzött zseni

volt eddig vármegyénk egyik sokoldalú tudásu polgára. Sokféle próbálkozásai s megpróbáltatásai után Budapestre kerülven, el-sajnálkozott a fényes, de sok anyagi gondokkal küzdő székes-főváros szomorú financiai helyzete fölött s ösz-szeszedve széles terjedelmű ösmereteit, kitört belőle a megváltó vágy, a mint azt egy fővárosi újságból a következőkben olvassuk: „Az ezeremester financiajavaslatai. Erdékes emlékiratot küldött a fővárosnak Gaján Viktor Géza. Hogy kicsoda Gaján Viktor Géza, azt ő maga emlékiratában így mondja el: Nagy-Rőcze r. t. városi polgár, ottan 1876. évi november 1-től 1893. évi szeptember 14-éig, a mikor „csak irnoki” állásomról önként lemondtam, városi irnok, iktató és kiadó, az összes adó-és illeték-ügyek vezetője, tanácsnoka, katonai ügyek vezetője, árvaszéki jegyző, fogalmazó az összes városi ügyekben, helyettes, illetve tényleges rendőrfőkapitány, az éjjeli őrségek parancsnoka, ugy is mint az ottani önkéntes tűzoltó-egylet szivattyus osztály parancsnoka, illetve fő-parancsnoki helyettes, egyleti titkár, ugy is mint rendőrfőkapitány bagatell ügyek vezetője, városi mérnök-helyettes, fűrdőbiztos, a nagy-rőcze ág. ev. egyház és iskolaszék jegyzője, az iparhatósági megbízottaknál jegyző. A bemutatott után nem nyilatkozik Gaján Viktor Géza, hogy föntieken kívül micsoda állásokat töltött még be 1893. évi szeptember tizenegyedik napjától, hanem megkezdje javaslatainak felsorolását. Az első, hogy a város csinálja meg a kötelező tűzkárbiztosítást. Ezzel megkészt Gaján Viktor Géza, mert erre már közgyűlési határozat van. De annál újabb a többi. A második pontban azt ajánlja Gaján Viktor Géza, hogy a főváros vegyen szénre szabad kutatási jogot Porosz-Sziléziában s barna szénre Magyarországon s hozza be a széamonomóliumot. — Ehhez már nem kell magyarázat, írja nagy betűkkel Gaján Viktor Géza s ebben kétségtelenül igaz van. — Harmadik javaslata, hogy a tűzfára is szerezze meg a monopóliumot. A negyedik a legfontosabb, mert némi világot vet arra is, hogy miért akarja Gaján minden áron boldogítani a fővárost. Azt kívánja a derék ezeremester, hogy a főváros cellulosegyárat csináljon hatszáz-ezer korona befektetéssel s tegye meg Gaján Viktor Géza urat, a gyár vezérigazgatójának. — Már az első esztendőben három millió korona lesz a tiszta jövedelem. Hogy hol legyen a gyár — mondja emlékiratában — bocsánat, de az üzleti titok. — Van még egy utolsó pont, a legjobb valamennyi között, mert egy milliót takarít meg évenként. Hogy mi ez, azt már nem árulja el, csak ha a főpolgármester ad audiendum verbum megcélálja, annak négyszem között megsugja. A szivtelen tanács még ennyi jóakaratot sem tud méltányolni s egyszerűen ad akta tette az emlékiratot. Nem is Gaján Viktor Géza lesz az oka, ha deficit lesz a budgetben.”

Párosviaskodás fegyver nélkül.

Városunk párbaj-krónikája egy esettel újra tartalmasabb lett s ez eset érdekességét emeli azon körülmény, hogy szereplői nem a rendes és hivatasos párbajozók ösmert alakjai közül valók, s maga az elintézés módja sem tartozik a megszokottak közé. — Történt ugyanis, hogy M. kömüves mester és általános vállalkozó F. vállalkozó szabó művészzel, ugy üdülés (?) közben össetalálkoztak, az üdülést egymás társaságában folytatták, sürten nézegetve a pohár fenekét, szorgalmas működésük folytán azonban a tü lovagjában fölébredt fölényének büszke tudata s e tudatban becsmerlőleg nyilatkozott a „malter keverés” széperzékert sértő mivoltáról mint olyanról, mely mellett egyik föfeltétel a viselt ruha, másik a rozsz társaság! Ekkor tűnt ki, hogy ha szunnyad is, nem halt meg ki belőlünk az ősi virtus, mert M. meg bizonyos hagyományos kecskéket bégetett s megtörtént a kölcsönös sérelem, a „casus belli”, mit — az ugyis csak körülményeskedő segédek mellőzésével M. saját száju kihívása követett, ezt F. elfogadva a feltételeket, abban állapított meg, hogy kisétálnak a szabadkai hidra s ott erejüket összemérve küzdenek addig, a mig egyiknek a másikat a hidról a vízbe bedobnia nem sikerül, ugy okoskodván, hogy így a párbaj vérelnküli, de nedves kime-netelü leend s ez annyival üdvösebb lesz, mivel ha a

legyőzött rövid légi útjában mégis akadályba ütköznek s magát megsértene. A víz fogadja hús ölébe, már pedig manapság a víz mindent meggyógyít, ha köteleességét jól fogja föl s így ki vannak játszva az orvosok is. — Elindultak a tett helyére s a lehető esélyeket hányva vetve megis érkeztek; de vagy mert a víztől idegenkedtek, vagy talán a küzdelemhez megkivántató hangulat megszerzése végett, a hidon át — S. uram szabadkai vendéglőjébe mentek, hol még pár liter hangulatot bekebelezve, neki indultak a hírnév útjának. — A hidra elkezdte egyik a hid felső, a másik az alsó részén foglalt állást s onnan az önjakulag kiköszönt „rajta” jel-szóra, vesztélyt megvető ádáz, merő vaksággal robogtak egymás ellenébe. Hidrengető tusa vette kezdetét, mit S. uram ablakából meglátva s féltve a veszendő két életet, (a cseh még nem volt kifizetve), elővette kimondhatatlan „bothelyettesít” s a párbaj megakadályozására rohant. Ez alatt a küzdelem változó szerencsével folyt, mert a hidon kívül előbb M. lógott, majd a lógásban őt F. követé, míg végre M. a küzdelemben ellankadva F. hatalmába került, ki ellenfelelének fejét természetes fogantyujánál fogva megragadva, daczára annak, hogy ellenfele e művelet közben kezébe bele is köstölt, egész élvezettel kezdte a hatalmába kerített fejet a hid köfalához ütögetni; s talán még mindig folytatná a kedélyes szórakozást, ha S. uram, az önző vendéglős, ott nem terem s kimondhatatlan fegyverét 10—12 ismételt lendületben, a győztes túlvag hátával érintkezésbe nem hozza. — Ez idő s alkalmoszerű közbeszólás véget vetett ugyan a páros viaskodásnak, de azt eredményezte, hogy a legyőzöttel együtt a győztes is ágyba került. — Mint hírlík, ma már mindkét hős kiéptű a küzdelemben nyert sebeiből, s most a párbajnak egy újabb módozatán dolgoznak közös erővel, mert az ellenfelek kibékültek. — Jó eredményt kívánunk! (B—tt.)

Lábbeli szállítás. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a cipész, eszmadia, és szíjgyártó iparosokat, hogy a közhadsereg 1902. évi bőrnemű szükségleteiből a hazai kisiparnak fentartott részre a pályázat kihirdetett. Ajánlatok a miskolci kereskedelmi és iparkamarához küldendők október 31-ig. Ovadék nem szükséges. Szállítandó: 22443 pár bakancs különféle méreteken, ár páronként 9 kor. 60 fillértől 10 korona 67 fillérig; 5164 pár könnyű cipő, ár 7-14—7-79 koronáig; 1162 pár félszaru eszma, ár 13 09—14-26 koronáig; 2665 pár dragonyos eszma, ár 17-02—18-30 koronáig, 828 pár huszár eszma, ár 17-31—18-63 koronáig. Továbbá különféle szíjak és egyéb bőrnemű cikkek, melyek részletes jegyzéke a fenti kamaránál megtekinthető.

Petroleumos hordók eladása A m. kir. államvasutak 1902. évben felesleges, mintegy 14560 üres petroleumos hordót elad. Ajánlat részmennyiségre is tehető. Ajánlatok szeptember 20-ig adandók be a m. á. v. igazgatósághoz, a mire a miskolci kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket figyelmezteti.

A Ráth Mór (Budapest, Haas-palota) által kiadott és Dr. Imling Konrad, kir. táblai tanácselnök által jegyzetekkel ellátott oly népszerű törvénykiadásokból immár a 35-ik 1901. évfolyam 1-ső füzetei, a szokott díszes nagybetűs és zsebkiadásokban megjelentek. Áruk 4 korona. Számos igen fontos törvények között tartalmazzák az összeférhetlenségi és a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényeket. Ezen két fontos törvény megjelent külön kézi kiadásokban is, és pedig: 1901. XX. t.-cz. Az összeférhetlenségről, az összeférhetlenségi bizottságok és a képviselőház szabályainak módosítására vonatkozó rendelkezésekkel és a képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló t. czikkkel, mely a képviselőjelöltek megengedhető választási kiadásait is szabályozza. Ára 1 kor. 60 fill. A fentebbi és az előbbi összes választási törvények, az 1874. és 1848. évi alapvető törvényekkel és azok módosításaival 3 kor. 1901. XXIV. t.-cz. A közigazgatás egyszerűsítéséről. A m. kir. közigazgatási bíróságról szóló 1896. évi törvénnyel, melynek egyes §-ait, az 1901. évi új törvény, oly lényegesen módosítja. Ára 2 kor. 40 fill. — Ráth Mór legújabb közérdekű törvénykiadásai közül, még megemlíthjük a következőket, melyek elsőrangú szaktekintélyek jegyzeteivel és a végrehajtási rendeletekkel vannak ellátva. A földmívelésügyi miniszter körrendelete a mezőgazdaságra hasznos állatok oltalmazása tárgyában. A mezőgazdasági törvény illető intézkedésével és a vadásztörvénnyel 1 kor., mely minden földbirtokosra, vadászra nézve nélkülözhetetlen. A megrendelések gyűjtéséről, a hazai iparnak állami kedvezményezéséről, 30 fill. A birtokos és gazdatiszt közötti jogviszonyokról, 70 fill. Az erdőmunkásokról, dohánytermelők és dohánykertészek közötti jogviszonyokról, a vízi munkálatokról, az ut- és vasutépítésnél, gazdasági munkavállalkozóknál alkalmazott napszámokokról 1 kor. 80 fill. A gazdasági munkás- és eseléd-segélypénztárról, 1 kor. A közérdekű öntöző csatornákról, 60 fill. E tárgyaknál és jelentőségüknél fogva szociál-politaiaknak nevezett törvények, melyek a népesség leg-szelebbebb köreinek érdekeit érintik, valóban általános figyelemre méltók és éppenn ezért jó szolgálatot tett a kiadó cég akkor, a midőn e törvényismeret terjesztésére alkalmas olcsó kiadásokról gondoskodott. Itt említhetjük meg még a Ráth Mór kiadásában megjelent azon tárgymutatót, mely a kiegyezés óta alkotott összes törvények még érvényben lévő szakaszait, kiegészítéseit, a módosításokat és hatályon kívül helyezéseket tünteti fel. Ezt a nagy fáradsággal és tudással összeállított művet, Dr. Imling Konrad tanácselnök, a törvényelőkészítő bizottság tagja készítette. Azontul tartalmazza ezen kötet, az 1865—1900. évi törvények chronologikus tartalomjegyzékét, azok betűrendes és pontos tárgymutatóját, nagybetűs és zsebkiadásban. Ára esinos kötésben 5 kor. Ezen kötet nélkül a törvénygyűjtemények valóban már alig használhatók és így minden kiadásu törvénygyűjteménynek nélkülözhetetlen függelékét képezi. — Birák, ügyvédek figyelmébe ajánljuk még a következők függelékét, a bűnvádi perrendtartás minden kiadásához: A m. kir. igazságügyminiszter rendelete a bűnvádi perrendtartás életbeléptetése tárgyában. A kir. bíróságok büntető ügyviteli szabályai. A m. kir. igazságügyminiszter körirata a bűnvádi perrendtartás alkalmazásánál szem előtt tartandó irányadó elvek tárgyában. 1 kor. 20 fill. Ez alkalommal még megemlíthjük, kivált mint érdekes utazási és furdó olvasmányt, a fentebbi kiadónál most megjelent

világhírű mű 2-dik kiadását, Tolstói Leo: Háború és béke. Történelmi körrajz, 3 vaskos kötet. Ára 15 kor. Ez a nagy philanthrop leghatalmasabb műve, melynek tárgya a Napoleoni orosz invázió.

Nyilvános nyugtázás és számadás. Tornallyán a f. év szeptember hó 1-én tartott jótékonykezélu műestélyen az összes bevétel volt 256 kor. 40 fill. kiadás 149 kor. 32 fill.

maradvány 107 kor. 08 fill. Felűfizettek: Hevessy Bertalan 30 korona, Hevessy László 10 korona, Szentmiklóssy Béla 5 korona, Kovács Miklós, Münster Tivadar 4—4 korona, Benzec Soma, Hegedűs János, Záborszky Lajos, öz. Grünbaum Miksáné, Kusza Béla 2—2 korona, Záborszky Sándor, Veiszter Soma, Machay J., Vlaho János, Vozáry Béla, Reinitz Mór, Bottlik András 1—1 korona, Stüek A. 40 fill. összesen 70 korona 40 fillér. A tiszta maradványból 80 koronát a „Gömörmezei tanítók segélyalap”-jának, 27 korona 08 fillért pedig a „Tanítók Háza” javára küldöttem. Az estély mind anyagi, mind erkölcsi tekintetben fényesen sikerült. A rendező-bizottság díszelnökének, nagyságos Hevessy Bertalan urnak a terembe lépésekor, esinos virágcsokrot nyújtott át egy szereplő leány, melyet ő jóleső érzéssel fogadott és köszönt meg. Szereplők valamenyien derekasan megállották helyüket, hanem a közönség sem maradt adós az elismeréssel, mert az estély minden száma után zúgó tapsviharban nyilatkozott meg a tetszés. Mindazoknak, kik felűfizetésükkel s megjelenésükkel az est anyagi sikerét biztosították; mindazoknak, kik az estély szellemi részében közreműködtek, a rendező-bizottság nevében ez uton mondok hálás köszönetet. Kelt Tornallyán, 1901. szeptember 11-én. — *Litkey György* ev. ref. tanító.

Nyiltér. *)

Neuman és Strausz

kereskedelmi és mezőgazdasági ügynők, (Erzsébet-tér 21. Gasko-féle ház), ajánljak magukat a gazdaközönség szives figyelmébe.

*) E rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget a Szerk

Hirdetmény.

432. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1901. évi 2127. számú végzése következtében **dr. Krausz Gyula** által képviselt **Kóhn Albert** javára **Dulovics Emma** ellen 358 kor. 72 fill. s jár. erejéig 1901. évi augusztus hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le-

foglalt és 704 koronára becsült butorok, ágyneműk, tükörből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróóság 1901. V. 172/2. számú végzése folytán 358 korona 72 fillér tőkekövetelés, ennek 1901. évi január hó 1. napjától járó 6%-os kamatai és eddig összesen 54 korona 92 fillér bíróilag már megállapított költségek erejéig Csizben alperes lakásán leendő eszközésére **1901. évi szeptember hó 23-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. Kelt Rimaszécsen, 1901. évi szept. hó 7-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Csemegeszőlő

kiváló finom chasselas, veres és fehér — és muskotály fajok, öt kilos kosarankint küldetnek utánvét mellett, 2 korona és 50 fillérért. — **Özv. Elek Emilné** szőlőtelepéről **Demecseren**, Szabolcsmegye.

Hirdetmény.

544. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíróóság 1898. V. 671/5. és 1899. évi V. 303/3. számú végzése következtében **dr. Cziner Miksa** ügyvéd által képviselt **Jellinek B. és társa** és **Weisz Károly** együttes foglaltatók javára **Hámos Zoltán** ellen 448 kor., illetve 5 kor. 56 fill. s jár. erejéig 1900. évi augusztus hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 600 koronára becsült következő ingóságok u. m. lovak és kocsik, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróóság 1898. ik évi V. 671/4. számú végzése folytán és pedig Jellinek B. és társa javára 18 kor. 86 fillér hátrálékos költség, Weisz Károly javára pedig 45 kor. 56 fillér tőkekövetelés, ennek 1897. évi június hó 15. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 36 kor. 56 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Cserenyesnyben alperes lakásán leendő eszközésére **1901. évi október hó 1-ső** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszombat, 1901. évi szeptember hó 15-ik napján. **Gasko**, kir. bir. végrehajtó.

Olcsó árak!

REISZ M.

Pontos kiszolgálat!

női és férfi divatúru raktára Rimaszombat, Deák Ferencz-utca.

Mindennemű uri divatcikk, férfi és női kalapok. A **karlsbadi férfi-, női és gyermek-czipők** és **Pichler és Habig-féle kalapok** egyedüli főraktára.

Férfi kabátok, Hawelock, gummi köpönyegek, fiu- és gyermek öltönyök, női kabátok, felöltők, gallerek, leányka kabátok óriási választékban.

Ing-bluz, derék-öv, pipere-cikkek, parfüm, Jäger-íngék és harisnyák, nyakkendők, zsebkendő, esernyő és napernyők, utazó bőröndök.

Egyedüli raktár **Hamerli-féle pécsi honi gyártmányu keztyűkben**. Íngék és mindennemű fehérneműek mérték után is készíttetnek, norinbergi galanteria áruk, sport-cikkek, kerékpár-sapkák, vadász-kabátok és **furdó-ruhák**.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Elvem: hazai gyártmányu esekely hasznonali eladása.

Uj! Különös figyelemre méltó! Uj!

Mindennemű czipőbe az általam képviselt **Dr. Höges-féle**, az egész világon szabadalmazott

Asbest-talpbetétek

azonnal elhelyeztetnek

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által jónak elismert **ASBEST-TALPAK.**

Köszönetnyilvánítás: Ó esasz és kir. fensége Szalvator Lipót főhercegtől, Magyarország volt miniszterelnökétől, a közigazgatási bíróság elnökétől: Wekerle Sándor ó exzellenzeziájától, nagym. Ch... ek Olga grófnő udvarhölgytől stb. stb.

Övjük lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járás annak, ki czipőjét dr. Höges-féle, egész világon szabadalmazott Asbest-talpbetéssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr.

Az Asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a **cs. és kir. közhadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.**

Szétküldés esakis utánvét, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árkedvezmény.

Az Asbest-gyár betéti társaság képviselete és elárusító raktára: **Reisz M. divatúruraktára Rimaszombat.**

10—26

Kegyeleti koszorú szállaggal, arany, ezüst vagy fekete betűkkel nagy választékban.

Első gömörmezei temetkezési vállalat.

Uj temetkezési vállalat Rimaszombatban!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy **25 év óta fennálló** asztalos és butor-üzletemet legújabb temetkezési vállalattal bővítettem ki s ezen új üzletágat a mai kor igényeinek megfelelően — fővárosi mintára — olykép rendeztem be, hogy akár egyszerű akár a képzelhető legdisebb temetkezést rendezhetem s így módot és alkalmat kívánok nyújtani mindenkinek, hogy kedves halottját vagyoni viszonyaihoz mérten temetethesse el. Nagy költséggel **többsébe gyászkoosikat** és **ravatali felszereléseket, díszgyenyruhákat** stb. stb. beszeresem s a gyászoló közönséget kívánsága szerint a legkényesebb izlésnek és követelményeknek megfelelően — meglepő olcsó áron — szolgálhatom ki.

A gyászoló közönség kényelmére magamra vállalom az egyházi és sírhely, valamint mindennemű egyéb költségek előlegezését minden külön díjazás nélkül.

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 26. sz. a. a „Gömörmezei Nép- és Iparbank” épületében állandó nagy raktárt tartok valódi és utanzott érozkoporsókból, szemfödőköl, sírkoszorúkból s minden e fajta cikkeköl.

Szolgálataim felajánlása mellett tisztelettel kérem a gyászoló közönség kegyes pártfogását

özv. Benkó Jánosné.

8—26

Vidéki temetések a diszkocsival meglepő jutányos áron rendeztetnek.